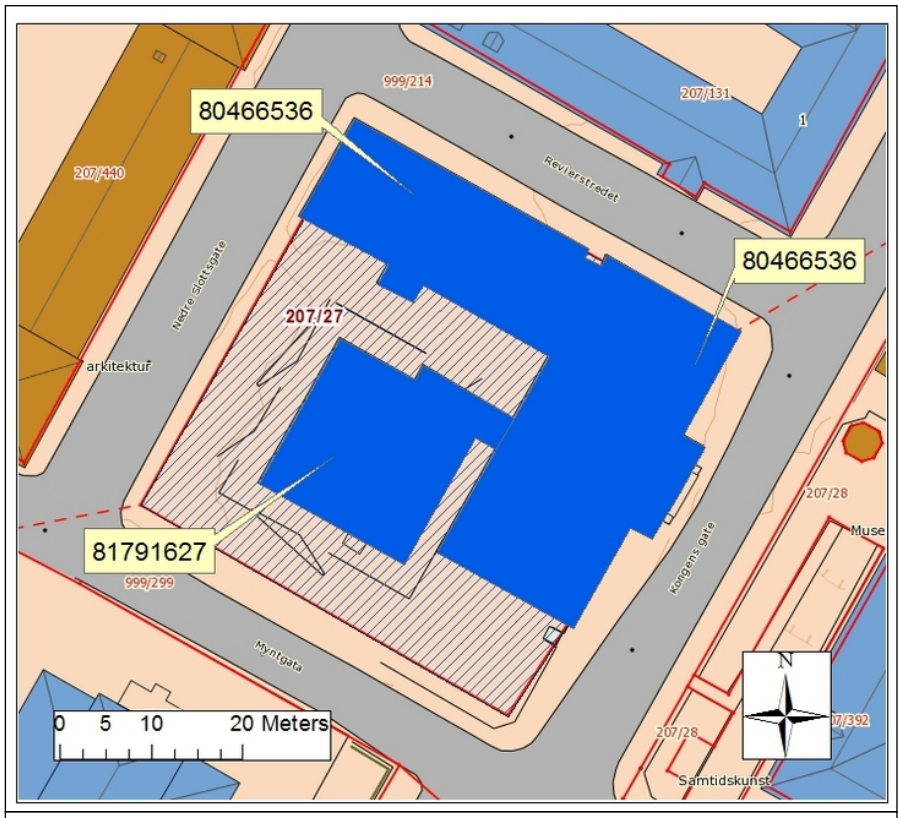

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Oslo
 Kommune: 301/Oslo kommune
 Opprinnelig funksjon: Bank
 Nåværende funksjon: Museum
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 4

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
9903035	Fehns paviljong	2005 - 2007	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	81791627	207/27
1653	HOVEDFLØY	1827 - 1830	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	80466536	207/27
1654	MAGASINFLØY	1911 - 1914	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	80466536	207/27
9903675	Utomhus	2005 - 2007	Verneklasse 1, fredning	Utomhus		207/27

Vern kompleks

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Bankplassen 3 som et samlet anlegg som et arkitektonisk, arkitekturhistorisk, og kulturhistorisk svært viktig eksempel på hvordan arkitektene Grosch og Fehns arkitektur materialiserer seg i bygningene. Bankplassen 3 viser arkitekturhistorien fra 1830-2000 tallet.

Fredningen skal sikre enkeltbygningene, bygningenes innbyrdes sammenheng, utomhus, samt kulturhistoriske verdier knyttet til anlegget som helhet.

Begrunnelse: Grosch-bygningen, hovedfløyen, ble fredet i 2002. I 2005 ble det gjort et større restaureringsarbeid samt oppført et nybygg, Fehn-paviljongen. En fredning av hele anlegget viser en lang arkitekturhistorie representert ved noen av landets beste arkitekter. Samtidig bevares en viktig sektorhistorie som viser den tidlige historien til Norges Bank, Riksarkivet og Nasjonalmuseet-arkitektur. Bankplassen 3 har dermed helt fra starten av hatt en symbolbetydning for etableringen av den selvstendige norske stat etter 1814.

Restaureringen av Grosch-bygningen og byggingen av den nye Fehn-paviljongen viser hvordan man kan få to helt ulike tidsperioder til å harmonere på en meget vellykket måte.

Omfang: Fredningen omfatter Bankplassen 3 med hovedfløyen og Fehn-paviljongens eksteriør og interiør, Magasinbygningens eksteriør og utomhusområde.

Beskrivelse kulturmiljø

Eiendommen ligger i kvadraturen i Oslo sentrum, tett opp til festningsvallen rundt Akershus festning. Eiendommen ligger i et eget kvartal mellom Kongens gate, Myntgaten, Revierstredet og Nedre Slottsgate. Eiendommen består av en hovedbygning mot Kongens gate/Bankplassen og en tilbygget fløy (Magasinbygningen) langs Revierstredet og en utstillingspaviljong samt et grøntområde og en belagt uteplass, mot Myntgaten og Nedre Slottsgate. Eiendommen har hovedhenvendelse mot Kongens gate/Bankplassen.

Bankplassen som tidligere var en utkant i Christianias kvartalstruktur ble et sentrum for hovedstaden Christiania etter 1814. Bankplassen har tre generasjoner av bygninger for Norges bank, hvorav Bankplassen 3 er den eldste, tegnet av Chr. H. Grosch og ferdigstilt 1830. Flere monumentalbygninger ble oppført på plassen fra 1820-30-årene: Forsvarsdepartementet fra 1833-35 av Michael Smith Arentz (ombygd ca 1900), armeens depot av samme arkitekt fra 1832, og Christiania Teater av Chr. H. Grosch. Grosch tegnet visstnok også bygården Kirkegaten 2 som ca 1900 fikk nye fasader i jugendstil. Teatret ble revet og erstattet av Norges Banks nye monumentale bygning fra 1904-07. Norges bank fra 1979 ligger også på Bankplassen, men føyer seg inn i kvartalstrukturen. Flere fornemme bygårder ligger mot Bankplassen, spesielt Kongens gate 1 fra 1640. Plassens fontene og øvrige anlegg med belysning etc. er utformet av Lund & Slaatto 1986.

Eiendomshistorikk

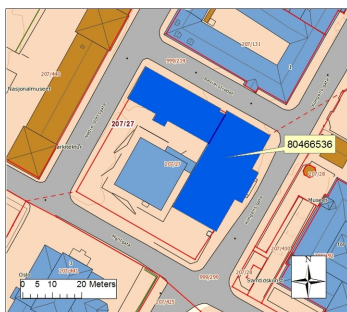
1827-30: Tidligere del av festningsens område. Bygningen oppført som filial for Norges Bank i Christiania. På grunn av restriksjoner knyttet til forsvaret av festningen, fikk man kun bygge frittliggende bygninger og ikke kvartaler i dette området.

1911: Magasinbygningen ble bygget i forbindelse med at Riksarkivet overtok eiendommen.

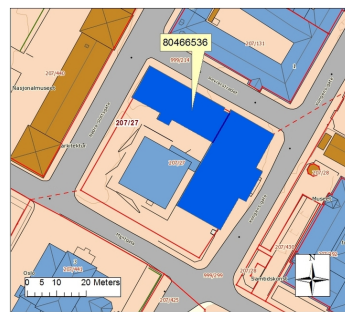
2008: Nasjonalmuseet, avdeling arkitektur, overtar eiendommen med paviljongtilbygget.

Verneverdige bygg

Byggnr: 1653
GAB nr: 80466536
Navn: HOVEDFLØY
Oppført: 1827 - 1830

Byggnr: 1654
GAB nr: 80466536
Navn: MAGASINFLØY
Oppført: 1911 - 1914

Byggnr: 9903675
GAB nr:
Navn: Utomhus
Oppført: 2005 - 2007

Utomhusanlegg

Elementnr: 1
Elementnavn:
Beskrivelse: Det var et enkelt hageanlegg som utgjorde områdets sørvestre hjørne, mot Nedre Slottsgate i vest og Myntgata i sør der Fehns paviljong er oppført. Denne delen av anlegget ble 5.11976 regulert til friområde(park).

Kilder: Reguleringsplan av 30.01.2004, for området rundt bankplassen.

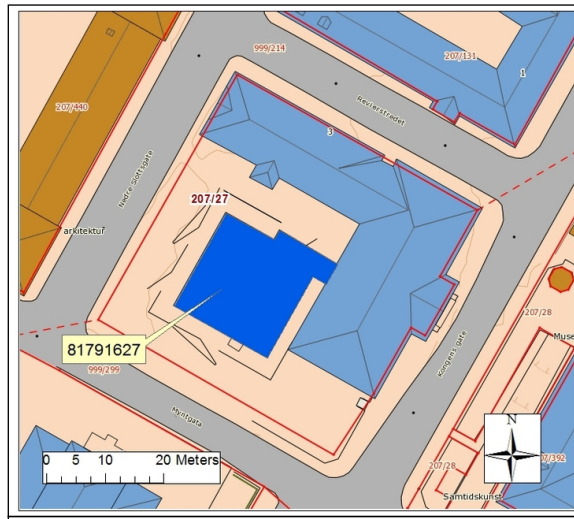
Dagbladet
27.11.2003, Artikkel: "Fehn kan bygge" av Unn Conradi Andersen

BYGNING 9903035 Fehns paviljong

Kompleks 600 BANKPLASSEN 3, OSLO

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	STATSBYGG ØST
GAB nr:	81791627
Gnr/bnr:	207/27
Oppført:	2005 - 2007
Byggherre:	Statsbygg
Arkitekt:	Sverre Fehn
Opprinnelig funksjon:	Offentlig forvaltning
Nåværende funksjon:	Offentlig forvaltning
Bygningsart:	Museum
Regulering:	Regulert: Omfattes av to reguleringer: regulert til spesialområde for bevaring, tomt for offentlig bygning nr: s-2103 5.1.1976, og regulert til spesialområde bevaring annet nr. s-2508 25.11.1980
Vernestatus:	Kulturminne registrert i statlig verneplan Regulert til Spesialområde for bevaring etter Plan- og bygningsloven § 25.6

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Fehnpaviljongen (Ulltveit-Moepaviljongen) i hagen mot sørvest er Nasjonalmuseet - Arkitekturs sentrale utstillingshall. Bygningen er oppført i glass, betong og tre, og består av et stort, lyst og luftig rom som er laget for store skriftende utstillinger. Rundt glasspaviljongen er det oppført vegger støpt i lys betong som gjentar formene på Akershus festnings murer. Betongveggene omslutter glasspaviljongen og oppfattes som bygningens yttervegger når man står inne og ser ut.

Sammendrag bygningshistorie

2005-2007 reiste Statsbygg Fehn-paviljongen etter tegninger av arkitekt Sverre Fehn.

Vern

Formål:	Formålet med fredningen er å bevare Fehn- paviljongen som eksempel på en bygning med stor arkitektonisk verdi hvor arkitekt Sverre Fehn er gjenkjennelig både i materialbruk og tolkning av et selvstendig utstillingsrom både i kontrast og samspill med Grosch-bygningen. Formålet er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljering så som fasadeløsning, opprinnelige deler som dører og glassflater, samt materialbruk og overflater. Formålet med fredningen av interiøret er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt fast inventar.
Begrunnelse:	Glasspaviljongen står som en selvstendig del av arkitekturmuseet, men i sterk sammenheng med den gamle bankbygningen. Arkitekt Sverre Fehn er gjenkjennelig i sin materialbruk og detaljering, men også med sin tolkning av et utstillingsrom både i kontrast og samspill med Grosch-bygningen. Massiviteten er tolket på nye måter, og kontrasteres virkningsfullt av glassveggene og forfinet materialbruk. Fredningen av glasspaviljongen med mellomgang skal sikre bygningens arkitektur både som helhet og i detaljering av enkeltlementene.
Omfang:	Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør. Fredningen inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, listverk og detaljer som skilt og dekor.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

Interiørnr: 01

Interiørnavn:

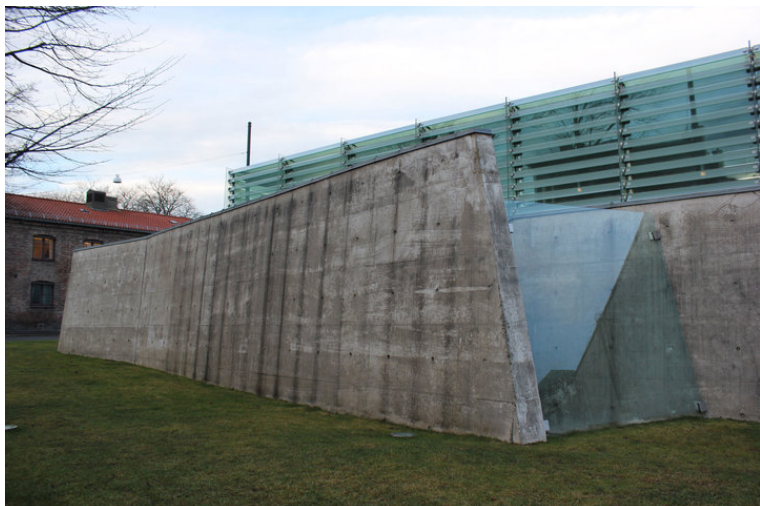
Fehnpaviljongen

Beskrivelse: utstillingsrom i glass, betong og tre

BYGNING 9903035 Fehns paviljong

Kompleks 600 BANKPLASSEN 3, OSLO

Fehn paviljongen, hovedmateriale i betong og glass Foto: Ingrid Melgård, Riksantikvaren Opphavsrett: Riksantikvaren

Inngang til Fehn-paviljongen mot Magasinfløyen Foto: Geiran, Hanna Kosonen Opphavsrett: Hanna Kosonen Geiran © Riksantikvaren

Fehn paviljongen, inngangsdør mot syd Foto: Ingrid Melgård, Riksantikvaren Opphavsrett: Riksantikvaren

Tidligere Norges Bank. Foto: Geiran, Hanna Kosonen Opphavsrett: Hanna Kosonen Geiran © Riksantikvaren

BYGNING 9903035 Fehns paviljong

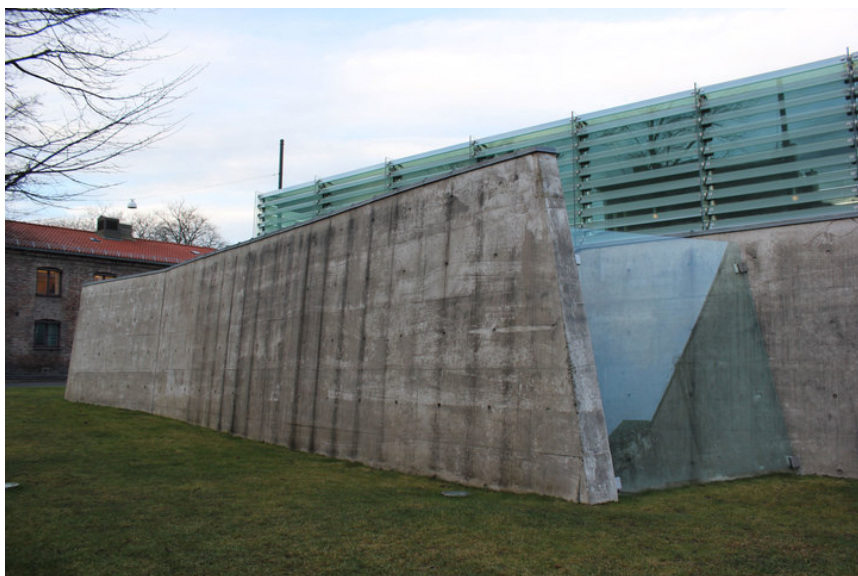
Kompleks 600 BANKPLASSEN 3, OSLO

Fehn paviljongen, materialbruk i glass og betong Foto: Ingrid Melgård, Riksantikvaren Opphavsrett: Riksantikvaren

Tidligere Norges Bank. Foto: Geiran, Hanna Kosonen Opphavsrett: Hanna Kosonen Geiran Å© Riksantikvaren

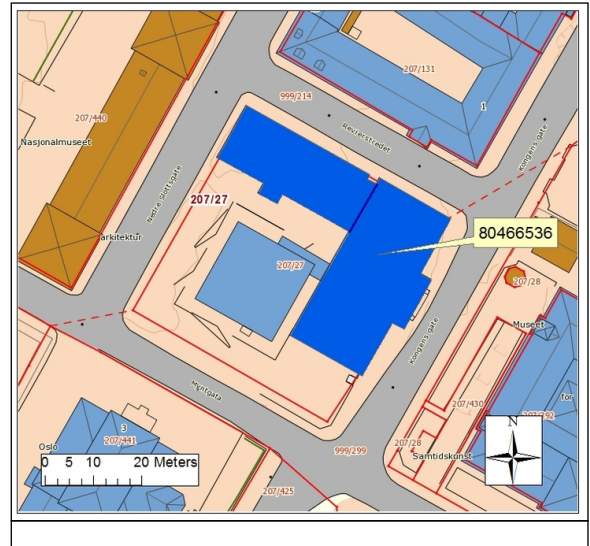
Fehn paviljongen utført i glass, betong og tre. Foto: Ingrid Melgård, Riksantikvaren Opphavsrett: Riksantikvaren

BYGNING 1653 HOVEDFLØY

Kompleks 600 BANKPLASSEN 3, OSLO

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	STATSBYGG ØST
GAB nr:	80466536
Gnr/bnr:	207/27
Oppført:	1827 - 1830
Byggherre:	Norges bank
Arkitekt:	Christian H. Grosch
Opprinnelig funksjon:	Offentlig forvaltning
Nåværende funksjon:	Offentlig forvaltning
Bygningsart:	Bank
Regulering:	Regulert: Regulert til spesialområde for bevaring, tomt for offentlig bygning nr: s-2103 5.1.1976, med bestemmelser nr: 25772 ref. Lindberg, Bankplassen 3
Vernestatus:	Forskriftsfredet etter kulturminneloven §22a 26.8.2002 Administrativt fredet - registrert i Fortidsminneforeningens årbøker 1933 og 1934. Regulert til Spesialområde for bevaring etter Plan- og bygningsloven § 25.6 Annet vern: Gul liste

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen er typisk for Grosch' tidligere arbeider; en sterkt C. F. Hansen-påvirket klassisisme. Bærekonstruksjon i ytterveggene er tegl pusset med kalkpuss i kvaderimitasjon samt trekninger. Malt ensfarget lys grå med kalkfarge. Portikus med detaljering av kleberstein (doriske kapiteler og gesimser) samt formtegl (triglyfer). Også disse detaljene kalket lys grå.

Etasjeskiller:

1. et. teglgulv lagt i sand opprinnelig, etasjen overhvelvet. Trebjelkelag over.
2. et. etasje trebjelkelag dels overhvelvet (arkiv og kassaværelse). Hvelv ikke bevart. Himlinger i kontorene pussede med gesimstrekkninger og hvittet. Veggene i annen etasjes interiører opprinnelig pusset og malt i sterke farger typiske for empiren etter Grosch anvisning.

Plandisponering 2008:

Publikumsfunksjoner i første etasje. I Grosch-bygningen innenfor trappehallen en langstrakt overhvelvet hall med resepsjon og bokhandel samt kafé i søndre ende med utgang til en terrasse for uteservering. Hallen fordeler publikum til de forskjellige utstillinger etc. Kjøkkenet og WC flankerer trappehallen. Gullhvelvet der veggene er beslått med kraftig stål er innredet med montre i stål og glass. Magasinbygningen inneholder museets permanente utstilling. Dette rommet har fått dobbel høyde idet annen etasjes bjelkelag er fjernet. Innerst i et studierom/atelier. Under magasinbygningen er kjelleren innrettet til teknisk rom. Museets skiftende utstillinger vises i paviljongen. Under denne er teknisk rom, WC og lager.

2. etasje:

Museets administrasjon ligger i 2. etasje i Grosch-bygningen. I magasinbygningen er de to øverste etasjer tegningarkiv. I Grosch-bygningen er teknisk rom etablert på loftet.

Sammendrag bygningshistorie

- 1830-1897 Norges Banks filial i Christiania (hovedkontor da i Trondheim).
- 1897-1907 Hovedkontor Norges Bank.
- 1911-1979 Riksarkivet.
- 1980-2001 Norsk læremiddelsentral.
- 2004-2008 Større om- og tilbygning for NAM.
- 2008- Nasjonalmuseet - Arkitektur åpner

Bygningshistorikk

1827	1830	Norges banks Christiania-filial. Oppført etter tegninger av ark. Chr. H. Grosch. Prosjekt 1824.
1830	1896	Innvendig rominndeling annen etasje endret fra prosjektet 1824 til utførelse 1830, planløsningen dessuten endret før ombyggingen i 1896 (plan 1824 og oppmåling 1896 av V. Nordan). Direkte inngang til vaktmesterleiligheten i 1. et. brutt ut før 1896. Buet form på dør. Vinduer til leiligheten forstørret 1866-1870-årene (tegning Isæus og foto ca 1870).
1835	1836	Ole Pedersen Høiland (1797-1848) gjennomførte sitt berømte innbrudd i Norges bank nyttårsnatten 1835/36. Mestertyven brøt seg inn i bygget og stjal 64 000 spesidaler.
1896	1897	Bygningen var hovedsete for Norges bank fra 1897 til 1906. Oppmåling 1896 før ombygging. Ombygget av ark. Victor Nordan 1896-1897. Nye vinduer i 1. et. til vaktmesterens leilighet og evt. det store kontorlokalet i 1. etasje. Vinduer brutt ut i gavlvegg (?). Taket tekket med skifer (foto 1903) og vinduene skiftet til T-postvinduer. Situasjon før 1911: 1. etasje: gullkjeller, sølvkjeller, vestibyle med trapper, et større kontorlokale med ildfaste, vaktmesterleilighet 2 rom og kjøkken, brenselrom og priveter. 2. etasje: 6 kontorer, 3 ildfaste rom og trappegang. (Stort. med. nr. 10: 1913).
1907		Norges bank flyttet til ark. I.O. Hiorths nyoppførte bygg på bankplassen 4.
1908		Bygningen solgt til Staten etter stortingsbeslutning 2.6.1908 til bruk som Riksarkiv. Oppmåling nevnt NIKU 2005.
1911		Riksarkivet overtok bygningen. Ombygget for Riksarkivet av ark. Henry Bertram Bucher. Tilbygget ildfast magasinbygning i 4 etasjer mot Revierstredet. Under gårds plass gravd ut kjeller med lagerrom, koksrom, apparat- og motorrom, filterrom og forgang. Inngang til hovedbygning åpnet fra gårds plass. Sannsynligvis ny hovedinngangsdør av eik. Omfattende endringer av planløsning i annen etasje. Ny bitrapp mellom 1. og 2. etasje. Listverk, dører etc. skiftet. Store vindusåpninger åpnet i lesesalen mot gårds plassen. Tettet øvrige vinduer her. 2. et. smårutete vinduer med sprosser i øvre karm (jugendform). Utvidet vinduer i 1. et. Flere vinduer i 1. et. Ny innskrenket utvendig granitrapp til hovedinngang. Nytt varme- og sanitærnett. Hovedbygning og magasin malt med grønn oljemaling (vegger ca NCS S 2010-G50Y, vinduer ca NCS S 2005-Y20R). Administrasjonsbygningen 1916: 1. etasje: forhall med dobbel hovedtrapp, to store hvelvede rom til kontor og bokkinderi, to ildfaste hvelv, vaktmesterbolig tre værelser, kjøkken og entré, gang med bitrapp samt priveter. 2. etasje: lesesal, 2 forværelser, 3 kontorer og bibliotek (Stort. medd. nr. 10: 1916).
1914		Riksarkivet flyttet inn.
1919		Vindu i branngavl (PB).
1923		Oppmåling av Tøien og Sand. Dette er delvis en tentativ rekonstruksjon av opprinnelig situasjon 1830 (RA).
1926		Skifertak, antatt lagt rundt 1896, repareres og/eller skiftes (RA).
1932		Rom i vaktmesterleilighet omgjort til kontor (St. med. nr. 10 1932).
1943		Rom i vaktmesterleilighet tilbake til leilighet. Egen inngang til de andre rommene (St. med. Nr. 10 1949).
1946		Deling av rom i to kontorer samt en korridor med tilgang til 4 kontorer og nytt garderobesrom med vask (St. med. Nr. 10 1949).
1952	1953	Forsterkning av fundamentet under østre del av hovedbygningen. Nytt hagegjærde (St. med. Nr. 10 1958).
1953		Ominnredning (St. med. Nr. 10 1958).
1975	1981	Byggets bruk vurderes, da riksarkivet flyttet i 1979. Bygget ble tilpasset til bruk av Norsk pedagogisk studiesamling/Norsk læremiddelsentral og var ferdigstilt 5 desember 1981.
1979		Riksarkivet flyttet til nytt anlegg ved Sognsvann.
1980		Ombygging for Norsk læremiddelsentral. (Norsk Pedagogisk Studiesamling) Ark. Bergersen og Kjølseth. Reetablering av glasert tegltak. Ventilasjon. Nye krysspostvinduer med opprinnelig smårutet utforming (jfr. foto ca 1870) (RA).
1981	2001	Norsk læremiddelsentral bruker bygget i denne tidsperioden. Endel tilpasninger blir etterhvert gjennomført i Magasinbygget.
1999		Kjelleren under gårds plassen fylt igjen. Ny fundamentering mot Kongens gate.
2000		Ompussing av alle fasader. Delvis refundamentering. Utbedring av eksisterende vinduer. Area ved magasinbygningen gjenåpnet (RA).
2001		Norsk arkitekturmuseum vedtas flyttet til Bankplassen 3. Arkitekturmuseet er opprettet 1975. Ark. Sverre Fehn.
2002		Jens Ulltveit Moe finansierte oppføringen av Fehns paviljong .
2005	2008	Ombygging for Nasjonalmuseet - Arkitektur ved ark. Sverre Fehn. En del vinduer tettet, en del redusert. Eldre vinduer gjenåpnet. Hovedtrappen fra 1896 fjernet og erstattet med ny i Grosch-stil. Tilbygget utstillingspaviljong på den tidligere hagens areal.
2008		Åpning av Nasjonalmuseet - Arkitektur 6.2.2008. Referanser: Dagbladet: Artikkel 27.11.2004 "Fehn kan Bygge" Ferdigmelding nr 262, Kirke og undervisningsdepartementet. Bugge, Anders: Chr. H. Grosch. Oslo 1928. Branntakst 1834.Byarkivet. Fargeundersøkelse NIKU Fasader hovedfløyen 17.4.1997 Fargeundersøkelse magasinets eksteriør NIKU 1999 Bankplassen 3. Bygningsdokumentasjon Ark. Riseng & Kiehl AS. Fargeundersøkelse hovedtrapperom NIKU 26.1.2001 Arkivundersøkelse NIKU 2001 Rapport NIKU 19/2006 Undersøkelse av limfargedekor i himling hovedtrapperom NIKU. 36/2006. Nasjonalmuseet Arkitektur. Bankplassen 3. rehabilitering, ombygging og nybygg. Ferdigmelding nr. 672/2008 Prosjektnr. 10570/10922. Statsbygg 2008.

Vern

Formål:	<p>Formålet med fredningen er å bevare hovedfløyen, tegnet av arkitekt Grosch, som et viktig eksempel på en bygning med arkitekturhistorisk og arkitektonisk verdi, med Sverre Fehns restaurering og tilførsel i interiøret, hvor helheten i det nåværende bygget blir bevart.</p> <p>Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljering så som fasadeløsning, opprinnelig og eldre deler og Fehns interiør som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater.</p> <p>Formålet med fredningen av interiøret er å opprettholde opprinnelig rominndeling og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk i de deler av bygningen som er opprinnelige fra byggeåret eller er ombygget på en helhetlig måte, inkludert belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig inventar og inventar tegnet av arkitekt Fehns kontor.</p> <p>Formålet med fredningen av løst inventar er å sikre inventarstykkene som er listet opp under omfang, at de blir ivarettatt og at de ikke fjernes fra bygningen.</p>
Begrunnelse:	<p>Grosch bygningen står i en særstilling som et av de tidligste og beste eksempler på offentlige monumentale bygninger i empirestil i Norge. Bygningen ble reist i 1830, som Norges Banks avdelingskontor i Christiania. Norges Bank var selv byggherre etter tegninger av arkitekt Grosch. I dag huser bygningen foaje, kontor og lesesal, bibliotek for Nasjonalmuseet- Arkitektur og utgjør en del av anlegget til Nasjonalmuseet- Arkitektur som også består av Fehn-paviljongen og Magasinbygningen. Slik bygningen nå fremstår er Grosches arkitektur synliggjort og tilbakeført, i kombinasjon med arkitekt Sverre Fehn AS' moderne interiører. Interiøret er spesialtegnet for bygningen og utgjør en viktig helhet.</p>
Omfang:	<p>Fredningen omfatter hovedfløyens eksteriør og deler av interiør, samt noe løst inventar og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som vinduer, dører, gerikter, listverk og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, ovner, tekniske installasjoner m.v. er fredet som del av interiøret.</p> <p>Det faste interiøret tegnet av Fehns arkitektkontor er fredet er i:</p> <ul style="list-style-type: none">- hele 1. etasje, men unntak av restaurantdisk i tre,- i 2. etasje er direktørkontoret, Norberg Schulz-sal, studiesal og toaletter fredet i bygningen for øvrig er interiøret fredet, samt veggfaste lys. <p>Følgende løst inventar som er fredet er:</p> <ul style="list-style-type: none">-møtebord, pult og lave hyller på direktørens kontor- bord og hyller i studiesalen-benk i hall og benker med skap i garderoben utenfor toalettene i første etasje.-utstillingsbenker og krakk i bankhvelvet <p>Unntatt fra fredningen er restaurantkjøkkenets inventar.</p>
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Interiør

BYGNING 1653 HOVEDFLØY

Kompleks 600 BANKPLASSEN 3, OSLO

Interiørnr: 06

Interiørnavn:

Hovedtrapperom

Beskrivelse: Interiøret er et forsøk på rekonstruksjon av Grosch' trapperom fra 1830.

Utforming 2008:

Alle eldre elementer, trappeløp, dører, gitterport, glassvegg, fjernet. De polykrome gulvflisene fra 1896-97 og entrédøren av polert eik fra 1911-14 er beholdt. Døren er nå malt. To nye trappeløp og galleri med sortmalt støpejernsgelender.

Forbildet er gelendret i Grosch tverrsnittegning fra 1824. Vangene og trinnene ådret som bjerk, håndløper som mahogny.

Hvitmalte(original?)

fløydører i annen etasje.

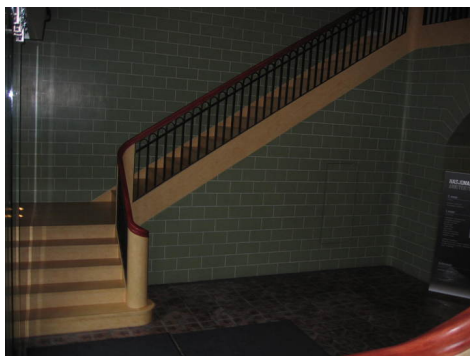
nede en original jerdør.

I forhold til Grosch prosjekt fra 1824, er de to store avsatser som der var ment som del av trapperommet ved oppførelsen blitt egne forværelser med massive vegger mot trapperommet. Tegningen fra 1824 er m.a.o. ikke fulgt ved oppførelsen. På oppmålingen fra 1923 er i tverrsnittet gelendret vist med kryss, hvilket trappen ikke kan ha hatt på dette tidspunkt da eiketrappen uansett var bygget. Sannsynligvis er dette en rekonstruksjon basert på opplysninger om trappens utforming før eiketrappen ble bygget.

Under avsatsen i trapperommet er en nisje formet som tønnehvelv med kassettespeil, med dør inn til hvelvene. Det var før 2006 en gitterport og en glass svingdør i døråpningen i nisjen.

Gesimsen med kraftig tannsnitt er etter all sannsynlighet opprinnelig, nå erstattet av kopi.

Veggenes eldste dekor ant. fra 1830 ble rekonstruert i 2007: Grønn olje bunnfarge (NCS S 3020-G40Y) påført

Interiørnr:

Interiørnavn: Hvelv

Beskrivelse: Hvelvet er beslått med jernplater som sikkerhet mot innbrudd.

kvader i hvit strek, stenk malt rødt, beige og gråbeige (NIKU 2001) i annet fargelag (evt. første) på veggflater.

Ombygning 1896 (evt. 1911-1914?):

Dobbel eiketrapp, fjernet 2006.

Det virker usannsynlig at denne er utført 1911-1914 slik det hevdes. Etter stilkarakteren i nyrenessanse bør den være utført 1896. Dette gjelder rommets utstyr generelt. Et eksteriørfoto fra 1903 viser tydelig gjenskinnet fra svingdørens overlys og stikkbuede glassfelt. Hoveddøren står på fotoet vidåpen inn i vestibulen, og gitteret i døråpningen er tydelig det samme som siden var gjenbrukt i nisjen, der montert med nye sidepartier.

Fargesetting 1896-1897:

Takgesims ble 1896-1897 staffert med varmgrått, brunrødt, olivengrønt og bronse (se tegning NIKU 2001). Sjablonmalte rosetter i varmgrått på mørk bunn på hver bjelkeende. Bronsen var dels overstrøket med brun lasur. Himlingen blågrå (?tredje lag). Dekormalt tak (striper på lys bunn) i limfarge avdekket da glassvegg ble revet.

Interiørnr:

Interiørnavn: Foredragssal

Beskrivelse: Tidligere ekspedisjonssal for Norges bank, og lesesal for Riksarkivet.

Interiørnr:

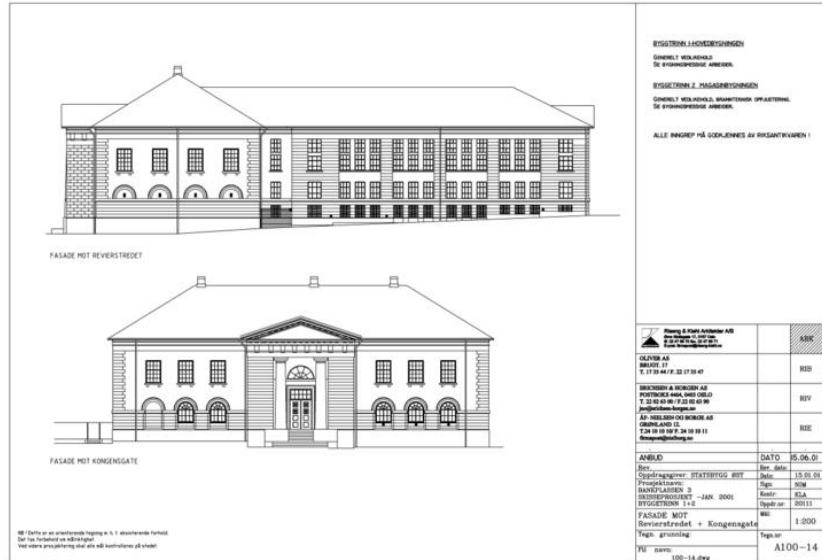
Interiørnavn:

Publikumsrom: kafé, bokhandel og resepsjon
Beskrivelse: Rommet er overhvelvet med krysshvelv og tønnehvelv. Det besto tidligere av mange rom. På gulvet tegl lagt etter opprinnelig dekke. Inventar utformet av Fehn bør beholdes på plass, sammen med stoler og lamper valgt av Fehn for rommet.

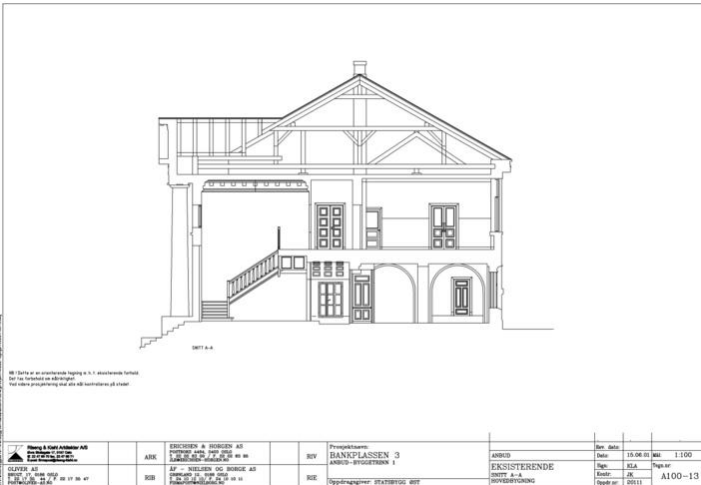

BYGNING 1653 HOVEDFLØY

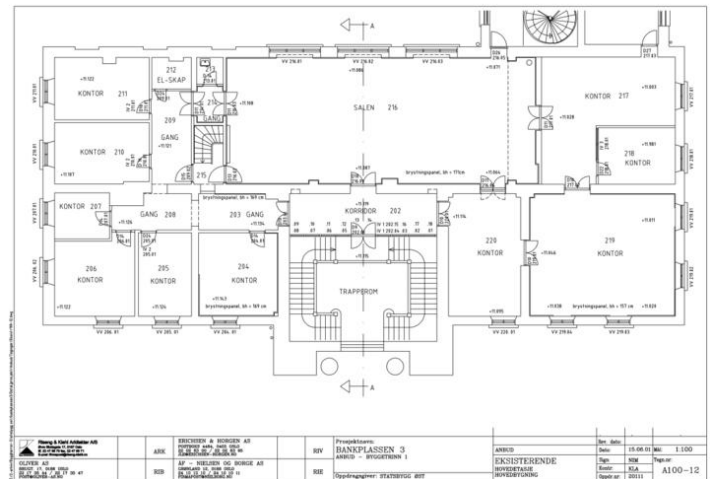
Kompleks 600 BANKPLASSEN 3, OSLO

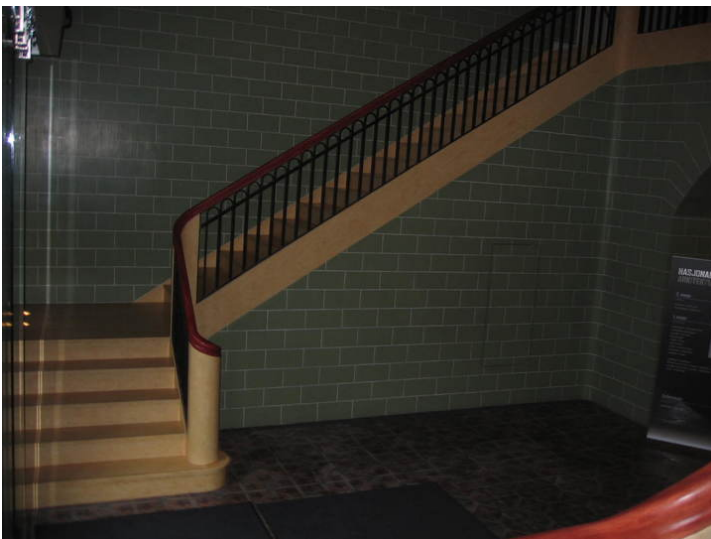
Fasader 1 Foto: Erik Ruud (konvertering) Opphavsrett: Statsbygg.

Snitt Foto: Erik Ruud (konvertering) Opphavsrett: Statsbygg

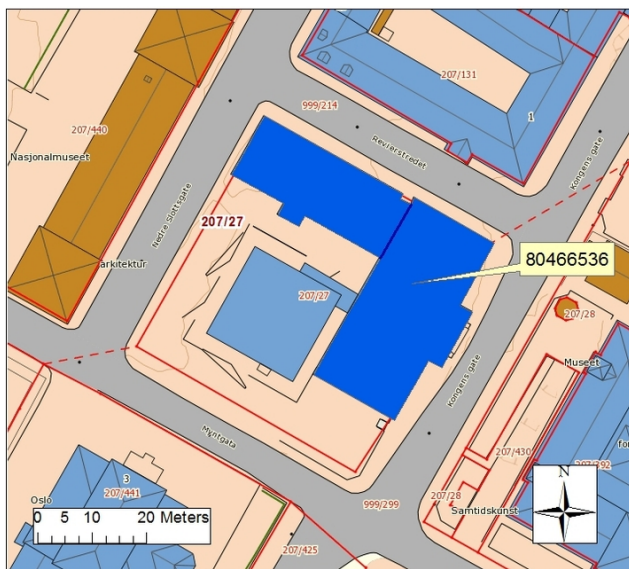
Plan 1. etasje Foto: Erik Ruud (konvertering) Opphavsrett: Statsbygg

Bildet tatt i Norvestlig retning og viser hovedfløyen østlige fasade Foto: Erik Ruud Opphavsrett: statsbygg

BYGNING 1653 HOVEDFLØY

Kompleks 600 BANKPLASSEN 3, OSLO

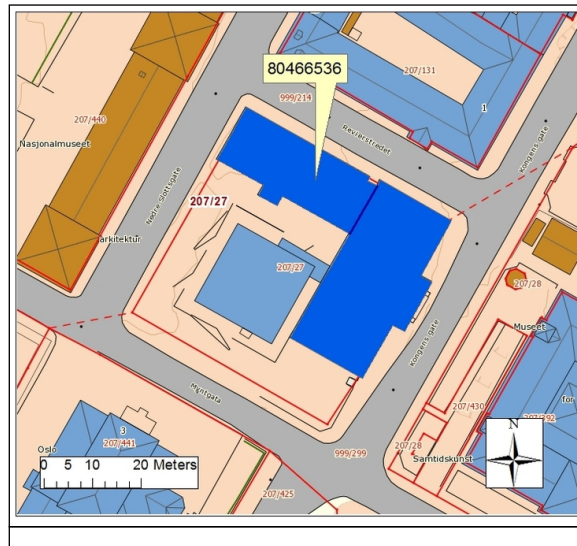

BYGNING 1654 MAGASINFLØY

Kompleks 600 BANKPLASSEN 3, OSLO

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat: STATSBYGG ØST
GAB nr: 80466536
Gnr/bnr: 207/27
Oppført: 1911 - 1914
Byggherre: Staten for riksarkivet
Arkitekt: H Buchner
Opprinnelig funksjon: Offentlig forvaltning
Nåværende funksjon: Kultur/Sport
Bygningsart: Bank
Regulering: Regulert: Regulert til spesialområde for bevaring, tomt for offentlig bygning nr: s-2103 5.1.1976, med bestemmelser nr: 25772 ref. Lindberg, Bankplassen 3
Vernestatus: Forskriftsfredet etter kulturminneloven §22a 26.8.2002
Administrativt fredet - registrert i Fortidsminneforeningens årbøker 1933 og 1934.
Regulert til Spesialområde for bevaring etter Plan- og bygningsloven § 25.6
Annet vern: Gul liste

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen er oppført 1911-1914 som brannsikker magasinbygning av tegl med betong bjelkelag, jernvinduer, jerntrapper og dører.

Sammendrag bygningshistorie

Oppført som brannsikker magasinbygning for Riksarkivet 1911-1914, ark. Henry Bertram Bucher. For videre historikk jfr. hovedfløyen.

Bygningshistorikk

1911	1914	Oppført etter tegninger av Henry B. Bucher for riksarkivet. Betongbygning med to ståltrapper. Heis. 4 etasjer med arkivrom og et lite ordningsrom. To jerntrapper, den ene med heis. Loft uinnredet men motorrom for heisen.
1954		Ordningsrom i 1. etasje innredet til fotoatelier med mørkerom (St. med. Nr. 10 1962-63).
1957	1958	Skifer på ½ magasinbygningens tak erstattet med jernblikkplater (St. med. Nr. 10 1962-63).
1958		To nye ordningsrom avdelt (St. med. Nr. 10 1962-63).
1980		Ombygging for Norsk læremiddelsentral (Norsk Pedagogisk Studiesamling). Ark. Bergersen og Kjølseth. Ny trapp, heis og toaletter i magasinbygning. Ny dør fra magasinbygning til gårds plass.
2005	2008	Ombygging ark. Sverre Fehn. Annen etasjes bjelkelag fjernet. Opprinnelige betong søyler forsterket med omsluttende fagverk av stål under puss. Fasadeveggen mot gården refundamentert og kjellerveggen byttet ut. Heisen forlenget ned i kjeller. Opprinnelig hovedtrappeløp byttet med spiraltrapp i betong. Takkonstruksjonen forsterket. På tak nytt stålfundament for tørrkjølere.
2008		Åpning av Nasjonalmuseets avdeling arkitektur, 6.2.2008.

Vern

Formål:	Formålet med fredningen er å ivareta Magasinbygningens arkitektoniske og kulturhistoriske verdi som en offentlig bygning reist i 1911, og som i dag inngår som en viktig del i det helhetlige anlegget på Bankplassen 3.
Begrunnelse:	Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljering så som fasadeløsning, opprinnelig og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Magasinbygningens eksteriør skal bevares slik den fremstår med sitt uttrykk i tegl, med jernvinduer etter tegninger av arkitekt Henry Bertram Bucher. Bygningen er oppført i 1911-1914 som brannsikket arkiv i forbindelse med at Riksarkivet overtok eiendommen og er derfor en viktig bygning i oppbygningen av velferdsstaten Norge.
Omfang:	Fredningen omfatter bygningens eksteriør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, pipeløp over tak og detaljer som skilt og dekor m.v.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

BYGNING 1654 MAGASINFLØY

Kompleks 600 BANKPLASSEN 3, OSLO

Interiør

Interiørnr:

Interiørnavn: Rom for faste utstillinger

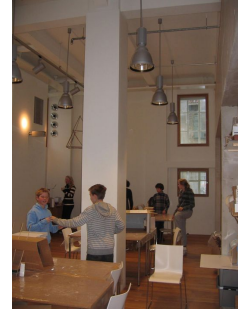
Beskrivelse: Rommet er slått sammen av to etasjer i magasinbygningen.

Interiørnr:

Interiørnavn: Aktivitetsrom

Beskrivelse:

Interiørnr:

Interiørnavn: Arkiv

Beskrivelse: Arkivrom for tegninger etc. finnes i annen og tredje etasje.

Interiørnr:

Interiørnavn: Trapperom

Beskrivelse:

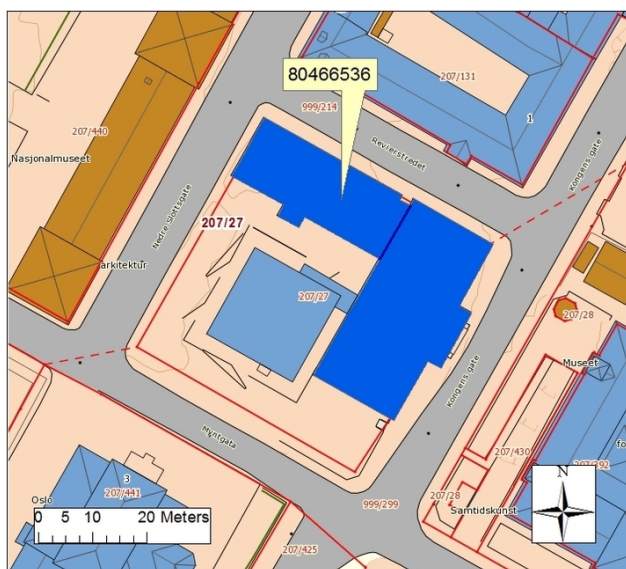

BYGNING 1654 MAGASINFLØY

Kompleks 600 BANKPLASSEN 3, OSLO

Inngang til Magasinfløyen Foto: Geiran, Hanna Kosonen Opphavsrett: Hanna Kosonen Geiran © Riksantikvaren

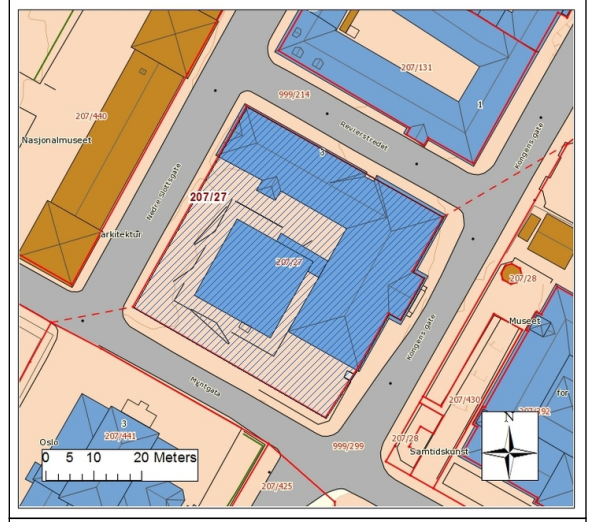

BYGNING 9903675 Utomhus

Kompleks 600 BANKPLASSEN 3, OSLO

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat: STATSBYGG ØST
GAB nr:
Gnr/bnr: 207/27
Oppført: 2005 - 2007
Byggherre: Statsbygg
Arkitekt: Sverre Fehn
Opprinnelig funksjon: Offentlig forvaltning
Nåværende funksjon:
Bygningsart: Museum
Regulering: Regulert: Utomhusarealet er omfattet av flere reguleringsplaner: Spesialområde (bevaring) tomt for offentlig bygning, og friområde (park) s-2103 5.1.1976, Spesialområde bevaring annet s-2508 25.11.1980,
Vernestatus:

Sammendrag bygningsbeskrivelse

I forbindelse med utbyggingen og at Fehnpaviljongen ble reist på Bankplassen 3, ble det etablert et nytt utomhusområde mot Kongensgate, Myntgaten og Nedre Slottsgate. Fehn-paviljongens arkitektur gjenspeiles i utomhusområdet med bruk av betongelementer. Det er plantet nye trær og busker i tillegg er noen av de eldre trærne som sto på eiendommen mot Myntgaten bevart. Dekket består av gress, grus og stein.

Sammendrag bygningshistorie

Samtidig med utbyggingen av Bankplassen 3 ble det i bygget et helt nytt utomhusområde i perioden 2005-2007.

Vern

Formål: Fredningen av utomhusområdet skal sikre bevaringen av helheten i det planmessige utformede utearealet tegnet av arkitekt Sverre Fehn. Videre er formålet å bevare helheten i anlegget og detaljering av enkeltelementene i utomhusområdet med særlig vekt på materialbruk, form og størrelser.

Begrunnelse: Utomhusanlegget er tegnet av arkitekt Sverre Fehn AS. Anleggets massive motiver er også brukt på uteplassen, med bruk av stein i forskjellig formater. Grøntområdet fungerer som en ramme om bygningene og bidrar til den helhetlige lesning mellom anlegget og det omkringliggende miljøet.

Omfang: Fredningen omfatter utomhusarealet som tilhører eiendommen Bankplassen 3. Fredningen av utomhus inkluderer arealer, terreng, strukturer, som gårdsrom og grøntområder, hovedelementer som stier, dekker, beleg, vegetasjon og annen grønnstruktur, samt konstruksjoner som gjerder, porter, belysning, trapper, materialbruk og overflater.

Vernekategori: Verneklasse 1, fredning

Utomhusområde mot Nedre Slottsgate med Fehn-paviljongen i bagrunnen
Foto: Melgård, Ingrid Opphavsrett: Riksantikvaren

Uteplass og trapp mot Kongensgate Foto: Melgård, Ingrid Opphavsrett: Riksantikvaren

BYGNING 9903675 Utomhus

Kompleks 600 BANKPLASSEN 3, OSLO

